PREGÓ DE SANT MAGÍ

Magí Raich Brufau
Pregó de la Festa de Sant Magí
18 d'agost de 2001

Autoritats, membres de l'Associació Amics de Sant Magí, gent del barri de Sant Magí, gent de la Plaça, amics de Cervera, amics de fora de Cervera, família, bona nit a tothom.

Quan el Miquel Pont em va comunicar el desig, en nom de l'Associació, que jo fos el pregoner de Sant Magí d'enguany, vaig sentir un gran honor, un gran orgull i una gran satisfacció. Això és el que li vaig manifestar, juntament amb la meva gratitud, i també li vaig dir que procuraria fer-ho el millor possible tot i que també vaig notar cert amoïnament degut al prestigi dels anteriors pregoners, i per tant procuraré, si més no, intentar aconseguir un pregó digne per a tots vosaltres.

Perquè avui, recordant el magnífic programa radiofònic que tan encertadament presenta la nostra Pepa Fernández, avui no és una nit qualsevol. Avui és una nit especial, avui és una nit màgica, avui és una nit de sentiments, avui és la nit de Sant Magí.

Un dels meus il·lustres predecessors en aquesta tasca de pregoner em va dir en una ocasió: "tot i que estic acostumat a fer xerrades i conferències, la nit de Sant Magí fent el pregó, estava emocionat" i és que us asseguro que fer de pregoner de Sant Magí produeix una mena de barreja d'emocions i de sentiments difícils d'explicar. I és que avui no és una nit qualsevol, avui per mi és una nit diferent: perquè sóc el primer pregoner d'aquest mil·leni, perquè sóc el primer pregoner que succeeix a la primera dona

pregonera de la Festa, perquè sóc el primer pregoner que gairebé es pot considerar del barri, perquè sóc el primer pregoner, que també, com el nostre Sant, intento imitar-lo i em dedico a curar, i perquè sóc el primer pregoner que em dic Magí, i us prometo que he portat, porto i portaré sempre amb orgull el nom del meu Sant Patró.

La música de fons que sentim és de Mendelson i es diu, *«Somni d'una nit d'estiu»*, perquè això és el que jo estic vivint avui aquí i entre tots vosaltres: estic vivint un somni inesborrable, en aquesta nit d'estiu del mes d'agost, aquí a la Plaça Major de Cervera.

Molts conceptes, molts símbols, moltes coses podríem fer servir per a identificar o definir la nostra festa de Sant Magí: el color verd del boix barrejat amb l'aroma i el perfum de l'espígol, l'aigua clara i crua dins dels càntirs boteruts de terrissa o de vidre col·locats en els argadells a l'esquena dels ruquets que condueixen els portants amb semblant respectuós, les mides de colors, els goigs cantats amb devoció i la figura seriosa de l'ermità Sant Magí amb el gaiato miraculós acompanyat de les havaneres com a música oficial.

Però si anem una mica més enllà, si desvetllem les nostres entranyes, jo crec que la festa de Sant Magí és una festa d'Arrels, de Sentiments i de Solidaritat. D'Arrels perquè ja fa més de 200 anys que la celebrem i per tant ens prové del passat, dels nostres avantpassats, de la tradició dels nostres pares i, per tant, estic convençut que serem capaços de transmetre-la als nostres fills.

De Sentiments perquè és una Festa nostra que la portem dins del nostre cor i que la sentim amb orgull, amb respecte i amb devoció. Que ens fa vibrar, que ens enlluerna i que ens remou l'esperit.

De Solidaritat perquè hem de ser capaços d'ensenyar-la i d'inculcar-la a tota la gent que ve d'altres països i que viuen i viuran a la nostra Cervera, per tal que també ells la puguin començar a sentir com una Festa seva. Hem d'intentar que tota aquesta gent s'integri dins de la nostra cultura. Hem de ser magnànims i generosos com ho va ser Sant Magí.

El fet de ser el primer pregoner del segle XXI em permet la facultat, amb el vostre permís, de fer una revisió del segle anterior. Al llarg del

segle passat la festa de Sant Magí va passar per períodes de crisi que van posar en perill i van fer trontollar la seva continuïtat. L'any 1916 es va reconduir gràcies a la promulgació dels Estatuts. Els anys 1936, 37 i 38 no hi va haver Festa, però des de llavors fins ara, any rere any, ha estat motiu d'alegria entre nosaltres tot i que els anys 1990, 91 i 92 també va passar per una època difícil. En Josep Maria Razquin i Jené, un cerverí de soca-rel que (ACS), en uns articles publicats a la Segarra (núm. 1120-1121) amb el títol de *¿Què en farem de Sant Magí?* es mostrava pessimista pel que feia a la continuïtat de la Festa, argumentant que aquesta havia calgut ingressar-la a la UVI (Unitat de Vigilàncies Intensives) perquè Sant Magí estava malalt. També, però, apuntava que calia actualitzar la Festa, fer-la viva. Vaig tenir l'atreviment de contestar-li en la meva primera aparició a la Segarra (núm. 1155) en la que jo deia textualment: "Sant Magí, com a molt, ha estat una mica refredat i prou". Sant Magí ha tingut la sort de trobar bons «metges» com en Josep Mas, en Magí Torres, en Domingo Benet i en Miquel Pont i d'altres que han sabut fer un bon diagnòstic i un tractament acurat, per evitar el seu ingrés a la UVI cosa de la qual me n'alegro". I és que aquests metges van saber capgirar la Festa amb el Sopar de Germanor, el Ball de la Coca, les Pubilles, el Maginet, el Pregoner i al mateix temps van saber potenciar les arrels i la tradició de la Festa de Sant Magí i d'aquesta manera van tenir l'encert de crear l'Associació d'Amics de Sant Magí amb la qual cosa l'esforç i l'entusiasme dels devots i de la gent del barri, encara va ser més profitós.

Magí Raich el dia de la lectura del pregó. (foto: Gendre).

També per fer una revisió del segle passat, voldria tenir un record per les persones que han representat el personatge de Sant Magí aquests últims cent anys. Són en Magí Tarruella Galofré, en Magí Tapioles Solé, en Jaume Castells Font «el Tenebres», en Vicente García Sánchez «el Maño», en Jaume Trilla, en Manuel Gutiérrez «Serafin» i en Jordi Casado Samitier que encara en continua fent actualment. També hi podrien ser en Felip del Xino, en Morell i el Cacauero. A tots ells el meu agraïment per representar tan dignament el paper de Sant Magí.

Sant Magí va néixer a la meitat del segle III d.C. a Tarragona i va morir el 19 d'Agost de l'any 306 a la Brufaganya a mans dels botxins de l'emperador romà Dacià. Sant Magí va ser un home senzill, un bon home, un home generós. Sant Magí és un Sant nostre, de casa, de la Segarra, de la terra, al que comprenem, admirem i estimem i al que tenim una devoció intensa, viva i profunda.

Sant Magí és el sant dels pagesos i de la bona gent, és el sant de la gent de bon cor.

A mi m'és molt fàcil identificar-me amb la festa de Sant Magí perquè jo sempre l'he viscuda com una festa popular i de barri i al mateix temps com una festa familiar.

El primer Magí Raich de la meva família, va néixer el 1628. El segon, en Magí Raich Comalada ho va fer el 1779. Després a partir de 1843 se succeeixen de manera ininterrompuda quatre generacions de Magins a la meva nissaga: en Magí Raich Porta, en Magí Raich Compte el meu avi, en Magí Raich Gomà el meu pare i jo en Magí Raich Brufau. Sant Magí ha fet també en aquest cas el prodigi que actualment existeixi un altre Magí Raich, en Magí Raich Pla nat el 1983, fill d'en Ramon Raich Trilla i de la Maria del Mar Pla provinents de la família Raich de cal Boter.

Permeteu-me fer un homenatge als meus pares per la gran importància que ells han tingut, amb el seu caliu, en el meu lligam a les dues festes, per mi, més tradicionals i arrelades de Cervera: la festa del Santíssim Misteri i la de Sant Magí. Vaig viure i estimar la festa del Santíssim Misteri gràcies a ells. La festa de Sant Magí ha estat per mi des de sempre una festa familiar, una festa de casa. Era la festa del sant del pare i del meu

La plaça durant la lectura del pregó. (foto: Gendre).

i després va ser la festa del sant del iaio, del pare i del tiet pels meus fills i nebots. La mare ha fet tots els anys que fos un dia inoblidable. He viscut sempre l'entrada de l'aigua, la missa del matí o l'ofici, l'adoració al cambril, la visita quasi cada any al Santuari, i ara el sopar de germanor, la marxa a la Brufaganya, i en resum, el sentit i el significat de la Festa de Sant Magí. Gràcies a tots dos.

També he de dir que la meva neboda, la Clara, va ser pubilla de la Festa l'any 1998 i que el meu germà Josep, el meu nebot Lluís, el meu fill Jordi i jo mateix, som amb més o menys continuïtat acompanyants a la marxa per anar a buscar l'aigua al Santuari.

Com a metge deixeu-me dir tan sols dues paraules pel que fa als poders curatius de l'aigua i de l'espígol.

Aquesta aigua amargant, crua i que no serveix per cuinar ni per fer la bugada, com diu Joan Sessé al segle XVI, és miraculosa perquè no fa mal i dóna la salut i cura de la verola, de la trencadura, de les nafres, de la tos, de la rosa, del dolor i del patiment de les parteres. Antigament aquesta aigua es distribuïa a molts pobles de Catalunya i també s'exportava a Mallorca, Saragossa, Madrid i Perpinyà.

L'espígol és una flor esvelta amb una olor sedant i reconfortant. Les tisanes d'espígol van bé per netejar i desinfectar les ferides i les llagues, pel reuma, per la flatulència i per la tos. La flama d'espígol purifica les cases i antigament era costum col·locar un menat d'espígol al capçal del llit per espantar els mals esperits i era de bona educació perfumar els llençols dels convidats amb l'olor de l'espígol.

Els versos són gairebé obligats per Sant Magí i per tant m'he pres la llicència de recitar-ne cinc. El primer és de l'Emili Rabell i tots el recordeu:

"Quan l'agost es desespera
per acostar-se a la fi
tots els camins de Cervera
ens porten a Sant Magí."

El segon és d'en Ramon Turull i diu així:

«Un altre jorn s'encendrà
a la vora del camí,
que l'any que ve ens portarà
altre cop a Sant Magí.»

El tercer és de la Isabel Valverde, la poetessa del barri i és aquest:

«Els ruquets de les cases
del barri de Sant Magí,
de mides i garlandes
anaven tots guarnits.»

El quart és meu, a propòsit de la malaltia de Sant Magí:

«Tots preguem oh Sant Magí
perquè mai torneu a estar malalt
i així ens pugueu guarir
i protegir-nos de qualsevol mal.»

I el cinquè és el de comiat dels goigs que tots coneixeu:

"Puig honor i bona guia
d'aquest Principat sou vos;
oïu al qui amb vos confia,
Sant Magí màrtir gloriós.»

Bé, només em resta donar-vos les gràcies per haver-me nomenat pregoner i espero que, com a anestesista que sóc, no us hagi adormit massa.

Us vull fer un prec, us vull demanar un favor a tots: no deixeu perdre la Festa de Sant Magí, aquesta Festa tan entranyable, tan estimada i tan nostra.

També us vull dir que els autèntics pregoners no som els que pugem aquí des de l'any 1993, els autèntics pregoners sou tots vosaltres, sou la gent del barri, sou els que formeu part de l'Associació d'Amics de Sant Magí, sou els devots, sou, en definitiva, tots els que feu possible que any rera any es realitzi el prodigi de la Festa de Sant Magí.

Felicitats a tots els Magins i Magines.
Visca la Segarra, Visca Cervera, Visca Sant Magí!
Moltes gràcies a tots!